

**การดูแลผู้รับบริการ-บุคลากร
ด้วยหลักอาชีวอนามัย ปลอดภัย และสภาพแวดล้อม
ในอาคารมหาธีรราชานุสรณ์
สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**We care your Health, Safety and Environment
at Mahathirarachanusorn Building,
Office of Academic Resources.**

การประชุมวิชาการระดับชาติ PULINET 2019 9-10 มกราคม 2562, บางแสน

**นำเสนอ
กนกกร กมลเพชร
ธีระ ทรัพย์ไพศาลกิจ
และคณะกรรมการอาชีวอนามัย**

ความสำคัญ



หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทุกขนาด

ให้ความสำคัญ เพื่อสร้างความมั่นใจ
ในอาชีวอนามัย ความปลอดภัย

อันเป็นการแสดงถึงความห่วงใย
ขององค์กรนี้ต่อบุคลากรและผู้รับบริการ

เสริมสร้างคุณภาพการดำเนินงานขององค์กร



ห้องสมุด เป็นพื้นที่สาธารณะ

ความสะอาด
สุขอนามัย
ความปลอดภัย
สภาพแวดล้อม



สำนักงานวิทยทรัพยากร

มีบุคลากร 100 คน
มีผู้รับบริการกว่า 3,000 คน / วัน



ความสำคัญ

 นโยบายคุณภาพขององค์กร

“เข้มแข็งภายใน ถูกใจลูกค้า” :

 สร้างรอยยิ้มต่อบุคลากรและผู้รับบริการ

 มั่นใจในทุก ๆ การดำเนินงานภายในอาคาร
ว่าจะได้รับการดูแล ค้ำครองป้องกัน

 นโยบายของมหาวิทยาลัย

**“องค์กรปลอดอุบัติเหตุ
(zero accident)”**

 มุ่งมั่นและความรับผิดชอบให้เกิดความ
ปลอดภัยและสุขภาวะในสถานที่ทำงาน
เพื่อประชาคมจุฬาฯ



เป้าหมายการดำเนินงาน



“อาชีวอนามัยของบุคลากรและรับบริการ
มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ”



วัตถุประสงค์



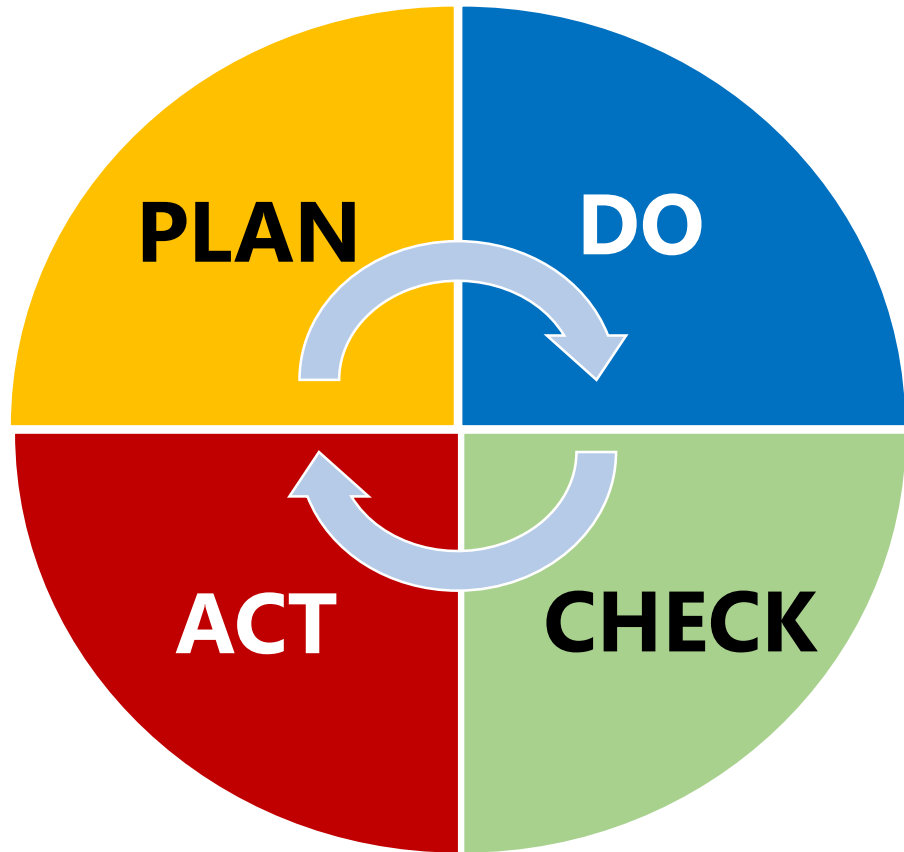
เพื่อให้บุคลากรและผู้รับบริการปฏิบัติงาน/
ดำเนินกิจกรรมในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
และมีอาชีวอนามัยที่เหมาะสม



เพื่อให้บุคลากรและผู้รับบริการ ได้รับการคุ้มครอง
ป้องกันอุบัติเหตุ มีอาชีวอนามัยที่เหมาะสม
และมีความสุขทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม
ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมภายในอาคารมหาธีรราชานุสรณ์



ขั้นตอนการดำเนินงาน



ให้ความสำคัญด้านการวางแผนงาน



ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ



ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

- รับนโยบายจาก ผอ.
- ตั้งคณะกรรมการฯ
- เตรียมงานและดำเนินโครงการ
- จัดทำโครงการ งบประมาณ
- ร่างกำหนดนโยบาย



- ประกาศนโยบาย
- อบรมให้ความรู้
- ออกแบบทบทวนการดำเนินงาน

- ซ่อมแซมอุปกรณ์ชำรุด
- เพิ่มจุดบริการเครื่องเป่าแอลกอฮอล์
- กำชับผู้ปฏิบัติงานให้ระวังตัวเอง
- จัดเก็บข้อมูลสภาพการทำงาน

- ด้านอาชีวอนามัย - อุปกรณ์ชำรุด เครื่องเป่าแอลกอฮอล์ ก๊อมน้ำ ทำความสะอาดอุปกรณ์
- ด้านความปลอดภัย - โดยผู้เชี่ยวชาญ ซ่อมอพยพหนีไฟ ตรวจสอบลิฟต์
- ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีการฉีดพ่นกำจัดแมลงและเชื้อราในอากาศ



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

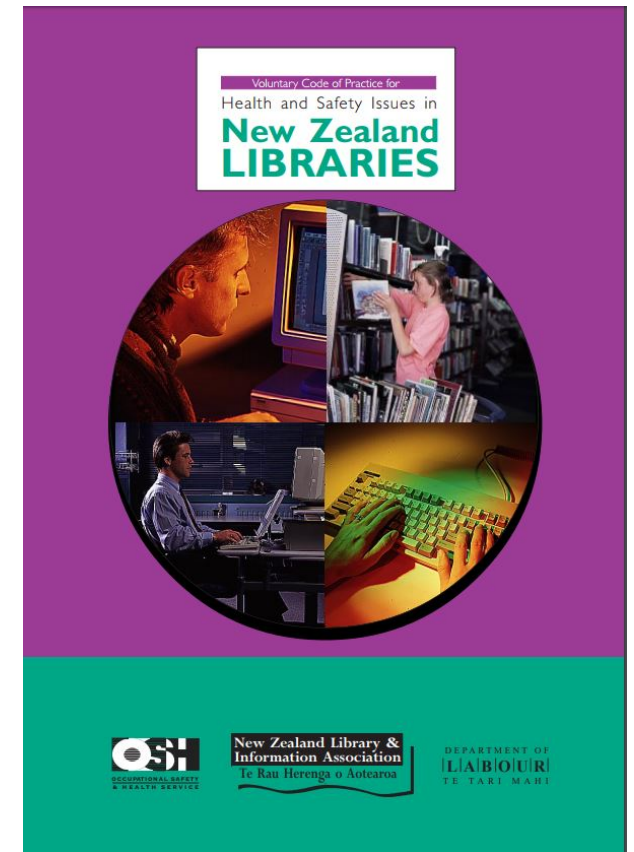
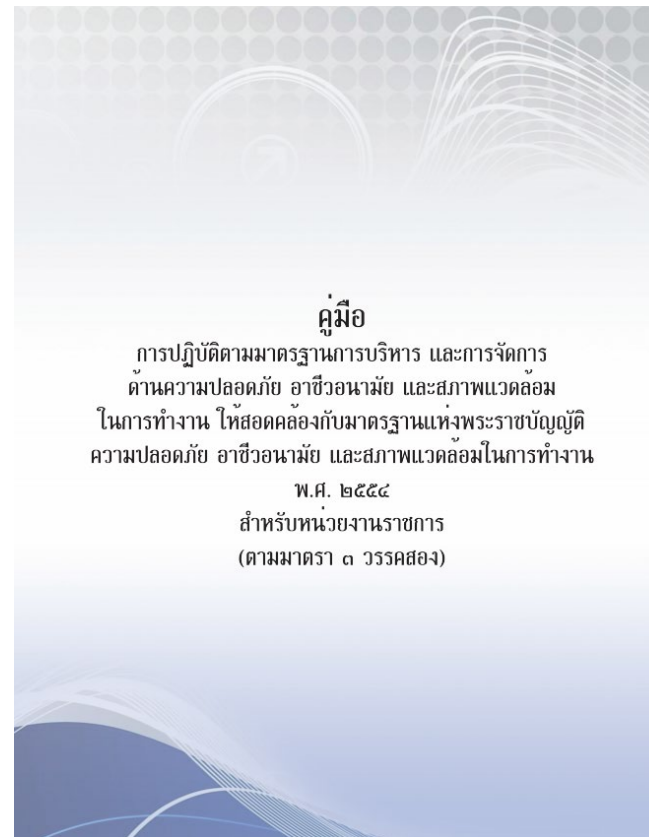
P L A N

- รับนโยบายจาก ผอ.
- ตั้งคณะกรรมการอาชีวอนามัย
- เตรียมงานและดำเนินโครงการ
 - คู่มือการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย ฯ พ.ศ. 2554
 - มาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในห้องสมุดของสมาคมห้องสมุดและสารสนเทศประเทศไทย
 - ขอคำแนะนำและคำปรึกษาจากศูนย์ความปลอดภัย ฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จัดทำโครงการ งบประมาณ
- ร่างกำหนดนโยบาย



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

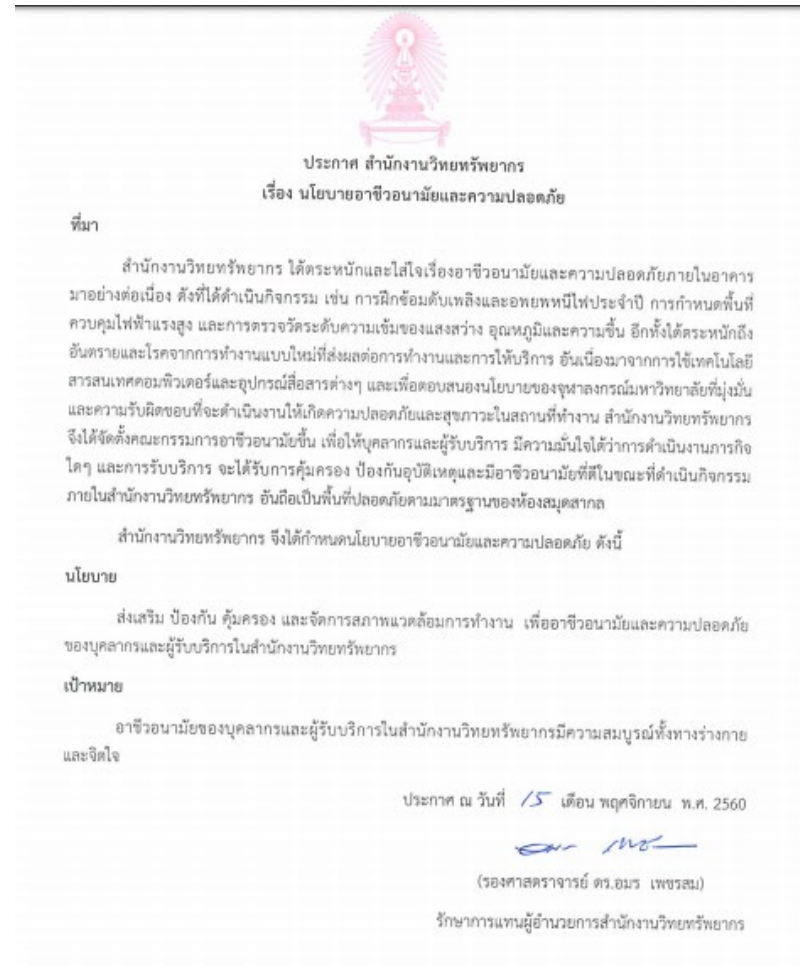
P
L
A
N



Health & Safety CULib

ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

• ประกาศนโยบาย



DO



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

- อบรม ทำความเข้าใจ
ให้ความรู้แก่บุคลากร



D
O



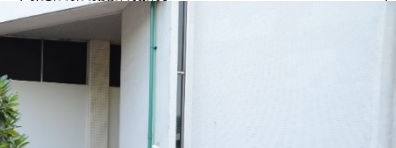
ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

• ออกแบบทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา



บททวนสถานะ/ตรวจสอบการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
สำนักงานวิทยทรัพยากร
ตามมาตรฐานการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานแห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ พ.ศ.2554 สำหรับหน่วยงานราชการ¹

ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2560

หัวข้อการตรวจสอบ	เกี่ยวข้อง		หมายเหตุ
	มีการดำเนินการ	ไม่มีการดำเนินการ	
ส่วนที่ 1 แนวปฏิบัติตามมาตรฐานสำหรับทุกหน่วยงาน			
1.มอบหมายและแต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคล เพื่อรับผิดชอบดูแลการดำเนินการตามมาตรฐานความปลอดภัยฯ	✓		
2.จัดทำนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	✓		
3.มีแผนงาน งบประมาณการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ	✓		
4.มีกฎ ระเบียบ หรือมาตรฐานด้านความปลอดภัยฯ	อยู่ระหว่างดำเนินการ		
5.มีการติดสัญลักษณ์เตือนอันตราย และเครื่องหมายความปลอดภัยฯ ที่เหมาะสม	อยู่ระหว่างดำเนินการ		
6.มีระบบการรายงานอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ และการแจ้งข้อบกพร่องหรือการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์หรือสถานที่เพื่อการดำเนินการแก้ไข		✓	
	✓		
	✓		
	✓		

มปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน
อดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ
รอง)

D
O



Health & Safety CULib

ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

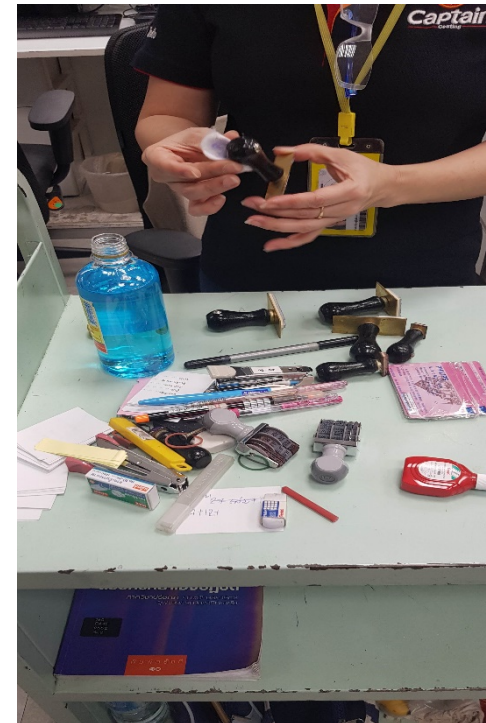
- ด้านอาชีวอนามัย

เครื่องฟ่นแอลกอฮอล์ 3 จุด / 7 ชั้น

อุปกรณ์กีฬาชำรุด



ทำความสะอาดอุปกรณ์



C
H
E
C
K



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

- ด้านความปลอดภัย

การบำรุงรักษาโดย
ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก
(outsourcing)



C
H
E
C
K



Health & Safety CULib

คณะกรรมการอาชีวอนามัย

สำนักงานวิทยทรัพยากร (หอสมุดกลาง)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

- ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

มีการฉีดพ่นกำจัดแมลงและ
เชื้อราในอากาศ



C
H
E
C
K



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)

A
C
T

- ซ่อมแซม
อุปกรณ์ไฟฟ้า
ที่ชำรุด



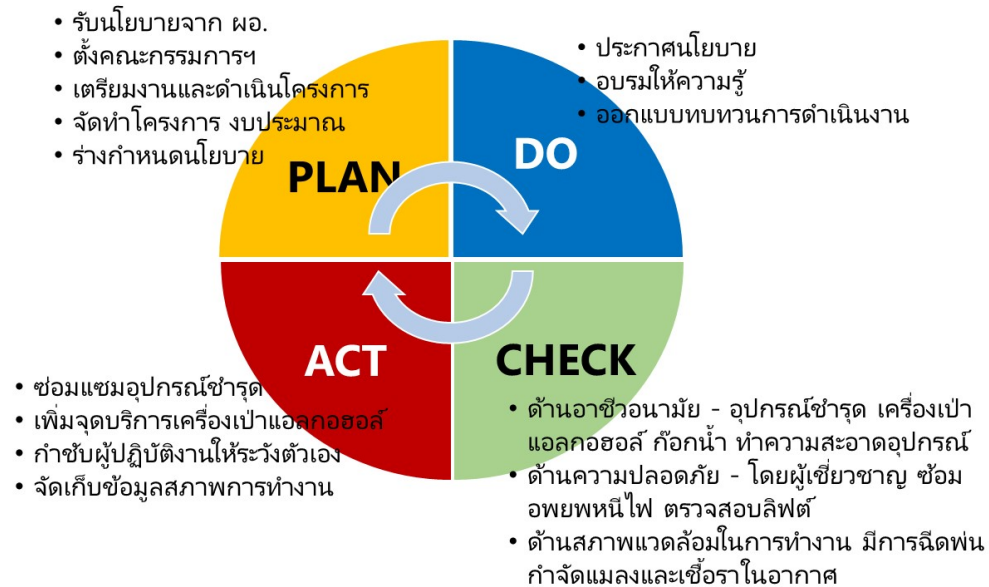
- กำชับ
ผู้ปฏิบัติงาน
ให้ระวังตัวเอง



- เพิ่มจุดบริการเครื่องเป่าแอลกอฮอล์
จาก 3 จุด / 7 ชั้น เป็น 9 จุด
- จัดเก็บข้อมูลสภาพการทำงาน



ผลการดำเนินงาน: ระยะที่ 1



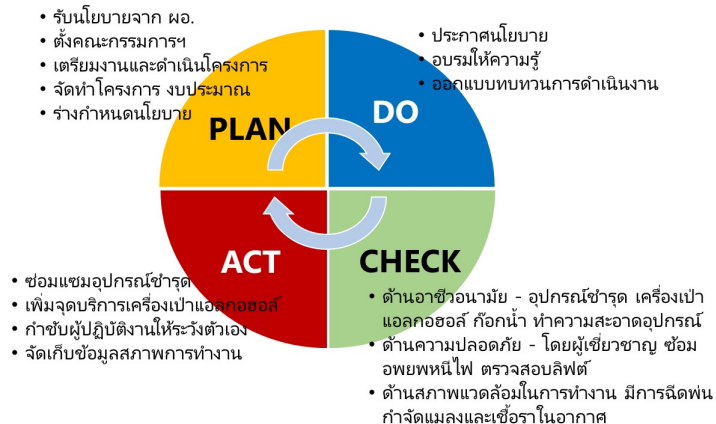
การทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อหาข้อบกพร่อง ปรับปรุงและพัฒนาสิ่งที่มีอยู่เดิมให้สามารถดำเนินงานได้โดยสะดวก มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น



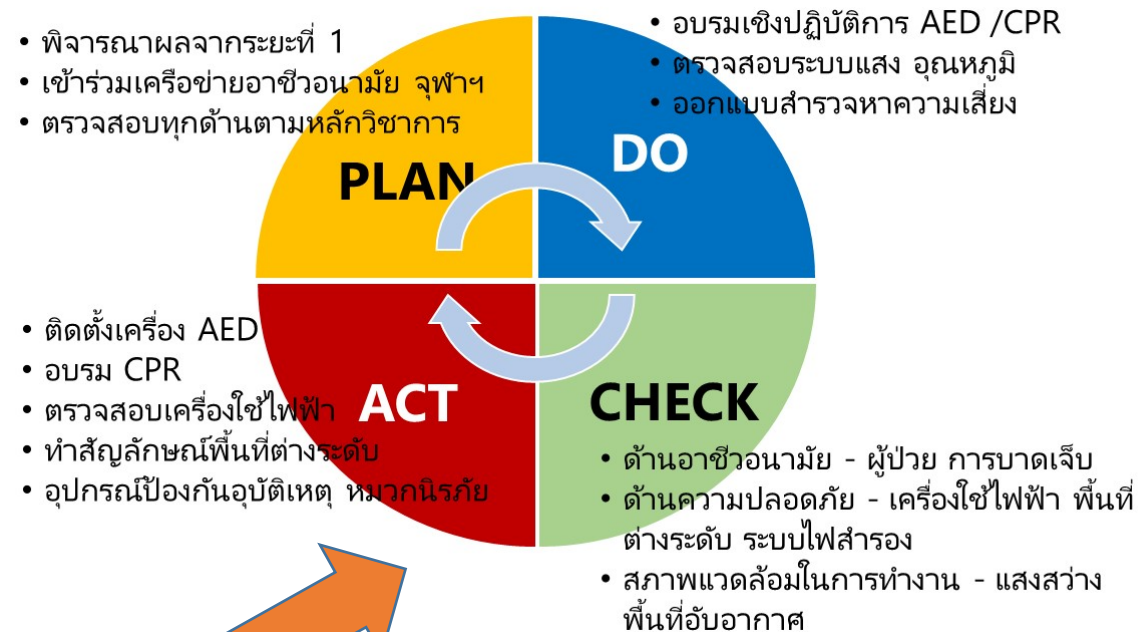
ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

ระยะที่ 1 (เริ่มแรก)



ระยะที่ 2 (จุดอ่อน)

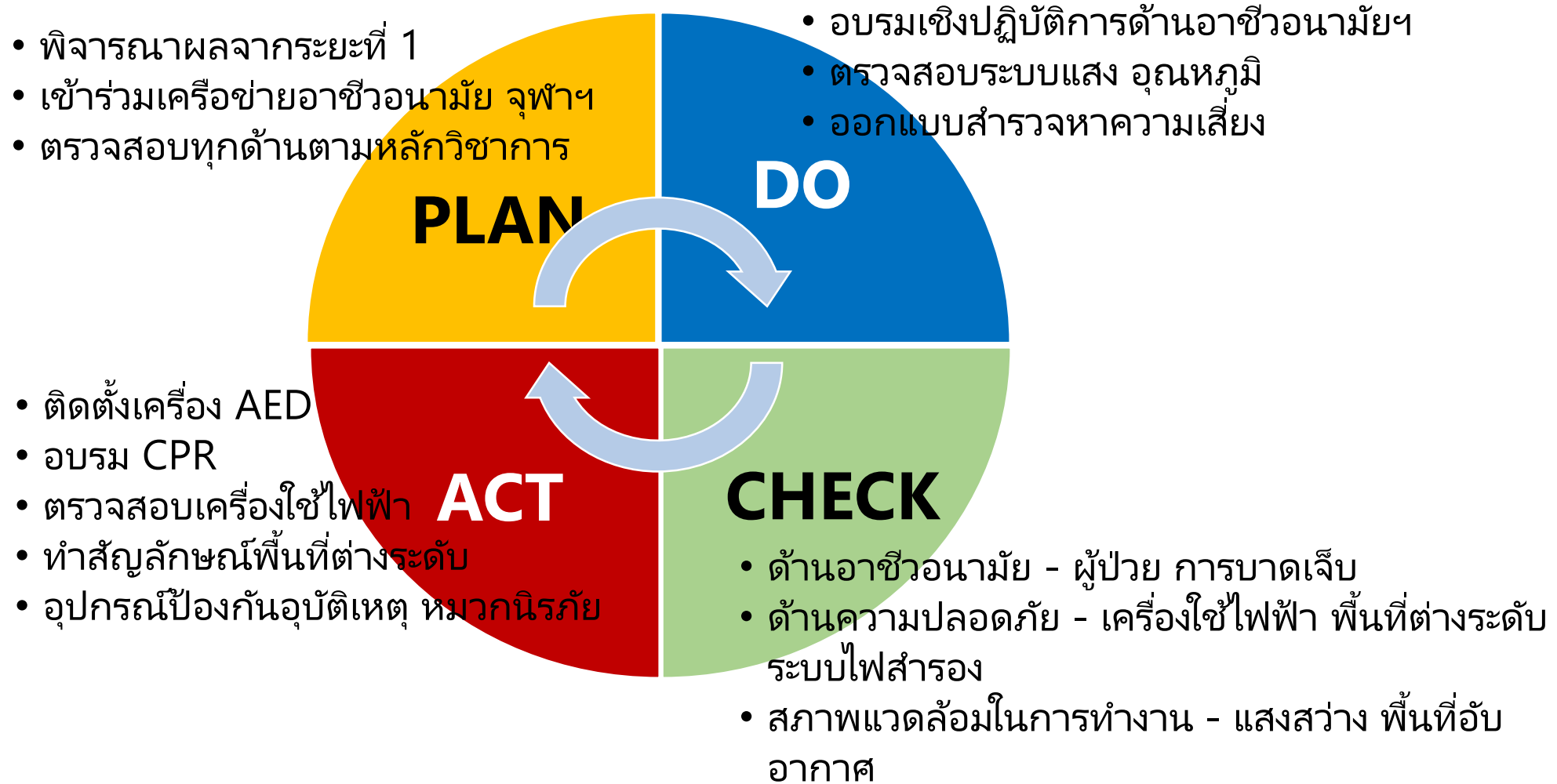


เดินหน้า ระยะที่ 2



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่อาจจะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

- อบรมเชิงปฏิบัติการด้านอาชีวอนามัย ๔ จุฬาฯ

จำนวน 2 รุ่น คือ ระดับปฏิบัติงาน และระดับหัวหน้างาน

- ตรวจสอบระบบแสง อุณหภูมิ



- ออกแบบสำรวจหาความเสี่ยง

เพื่อประเมินสภาพอุปกรณ์ เครื่องมือ และสภาพแวดล้อมที่อาจจะก่อให้เกิดอันตราย ตลอดจนโอกาสที่อาจจะเกิดอันตรายและส่งผลต่อสุขอนามัยในการทำงานของบุคลากรและผู้รับบริการ

D
O



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

- ด้านอาชีวอนามัย

Office syndrome เรื้อรัง จำนวน 2 ราย
มีอาการเนื่องจากการทำงาน ประมาณ 10 ราย

การบาดเจ็บเล็กน้อย ๆ ทั้งบุคลากรและผู้รับบริการ
: มีบาดเจ็บ หัวชนโต๊ะ ฯลฯ

ผู้รับบริการมีภาวะเบาหวาน จำนวน 2 ราย

C
H
E
C
K



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

- ด้านความปลอดภัย

เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน



พื้นที่ต่างระดับ



C
H
E
C
K

ระบบไฟสำรองฉุกเฉิน พบว่าใช้ระบบเซ็นเซอร์ซึ่งได้รับการตรวจสอบทุกเดือน ส่วนระบบไฟแบบเก่าที่ใช้แบตเตอรี่ได้รับการเปลี่ยนพร้อมทั้งซ่อมบำรุงรักษาและตรวจสอบสภาพทุกเดือน



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่อาจจะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

- สภาพแวดล้อมในการทำงาน

แสงสว่าง พื้นที่อับอากาศ

- 1) ความเข้มของแสงสว่างในพื้นที่นั่งอ่าน และระหว่างชั้นหนังสืออยู่ในระดับที่ได้มาตรฐานคือ 500 – 800 ลักซ์ ต้องปรับปรุงพื้นที่ระหว่างบันไดบางชั้นที่แสงสว่างต่ำกว่ามาตรฐานเล็กน้อย
- 2) พบพื้นที่ปฏิบัติงานอยู่พื้นที่อับอากาศ

C
H
E
C
K



ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

ACT

ด้านอาชีวอนามัย

- ติดตั้งเครื่องมือกระตุกหัวใจ / AED โดย ขอความร่วมมือจากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR) โดยศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ (EMS)



Health & Safety CULib

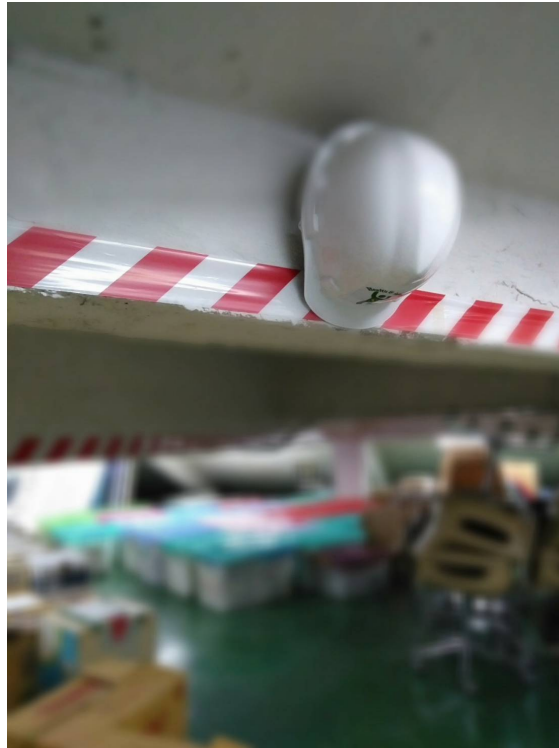
ขั้นตอนการดำเนินงาน : ระยะที่ 2

(แสวงหาโอกาสที่อาจจะเกิดความเสี่ยงต่อภาวะอันไม่พึงประสงค์ (จุดอ่อน))

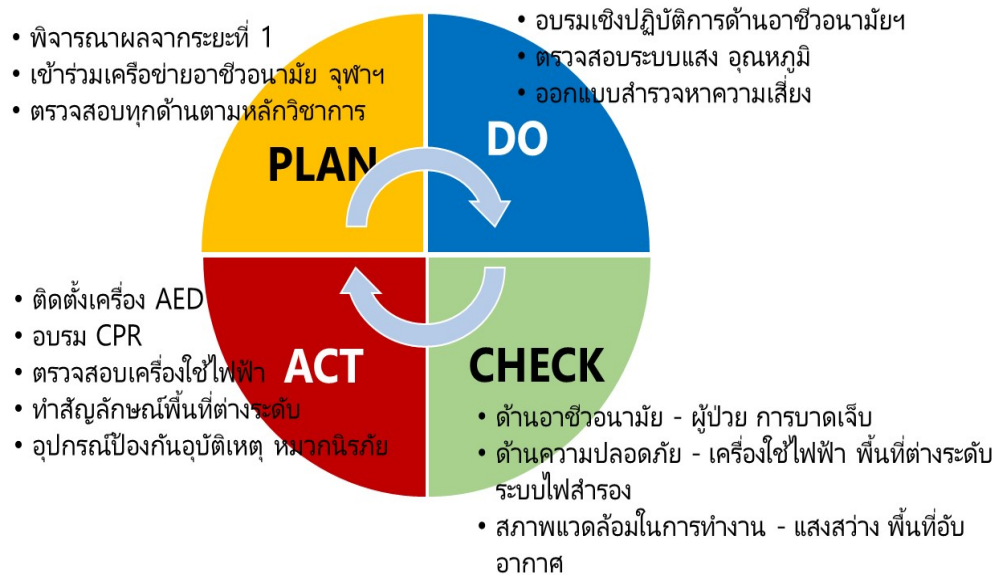
A
C
T

ด้านความปลอดภัย

- ทำสัญลักษณ์พื้นที่ต่างระดับ
- อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ หมวกนิรภัย



ผลการดำเนินงาน: ระยะที่ 2



การพยายามหาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงใด ๆ (จุดอ่อน) ที่ส่งผลต่อบุคลากรและผู้รับบริการ ให้ลดน้อยที่สุด ซึ่งระยะนี้ยังเป็นการปรับปรุงและดำเนินงานโดยคณะกรรมการ ซึ่งเป็นการดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป ดำเนินงานแบบให้ซึมซับ สร้างนิสัย จนเกิดความเคยชินทั้งต่อบุคลากรและผู้รับบริการ



ผลการดำเนินงาน : แบบสำรวจความคิดเห็น

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนงานต่อไป

ประชากร

บุคลากรและผู้รับบริการ

จำนวน 400 ชุด

ได้รับแบบสอบถามคืน 393 ชุด

คิดเป็นร้อยละ **98.25**

วิธีการสำรวจ

แบบสำรวจ rating scale **4 ระดับ** :

เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49)

เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49)

ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49)

และควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 1.50)

การวิเคราะห์ข้อมูล

SPSS for Windows

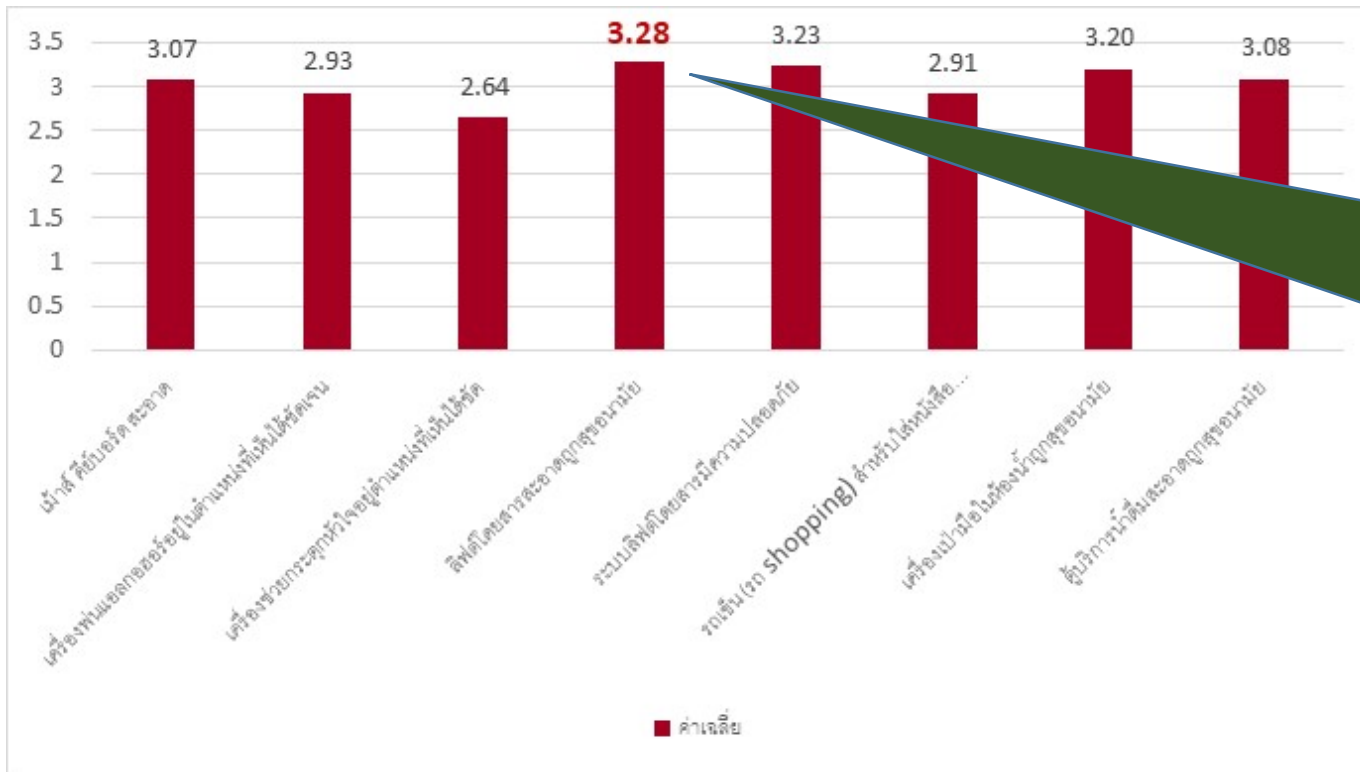
ระยะเวลาดำเนินการ

1 ก.ย. – 30 ก.ย. 61



ผลการดำเนินงาน : แบบสำรวจความคิดเห็น

กราฟแสดงผลความคิดเห็นของผู้รับบริการ ด้านอาชีวอนามัย



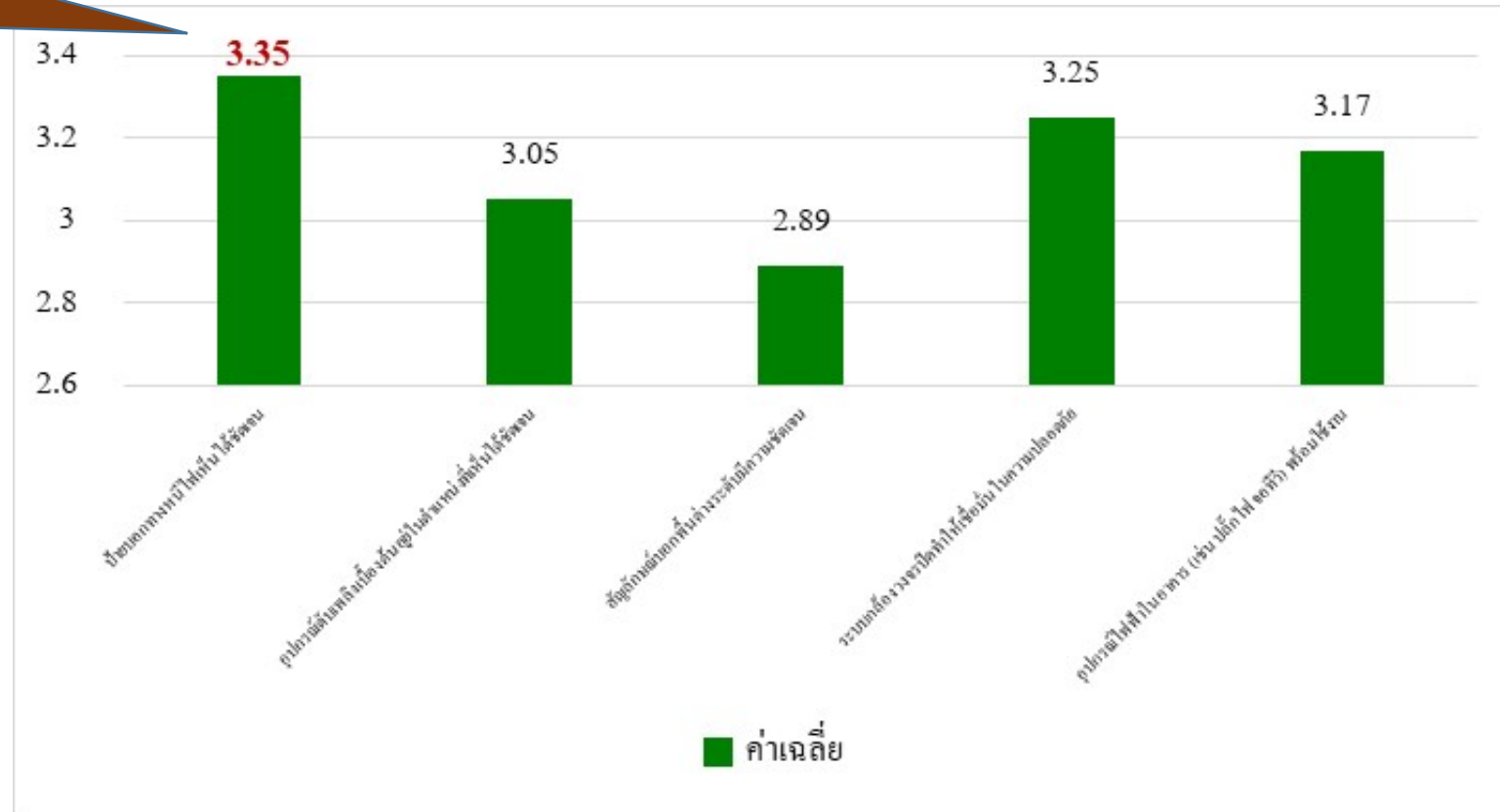
เห็นด้วย
ลิฟต์โดยสาร
สะอาดถูก
สุขอนามัย



ผลการดำเนินงาน : แบบสำรวจความคิดเห็น

เห็นด้วย
ป้ายบอกทางหนี
ไฟเห็นได้ชัดเจน

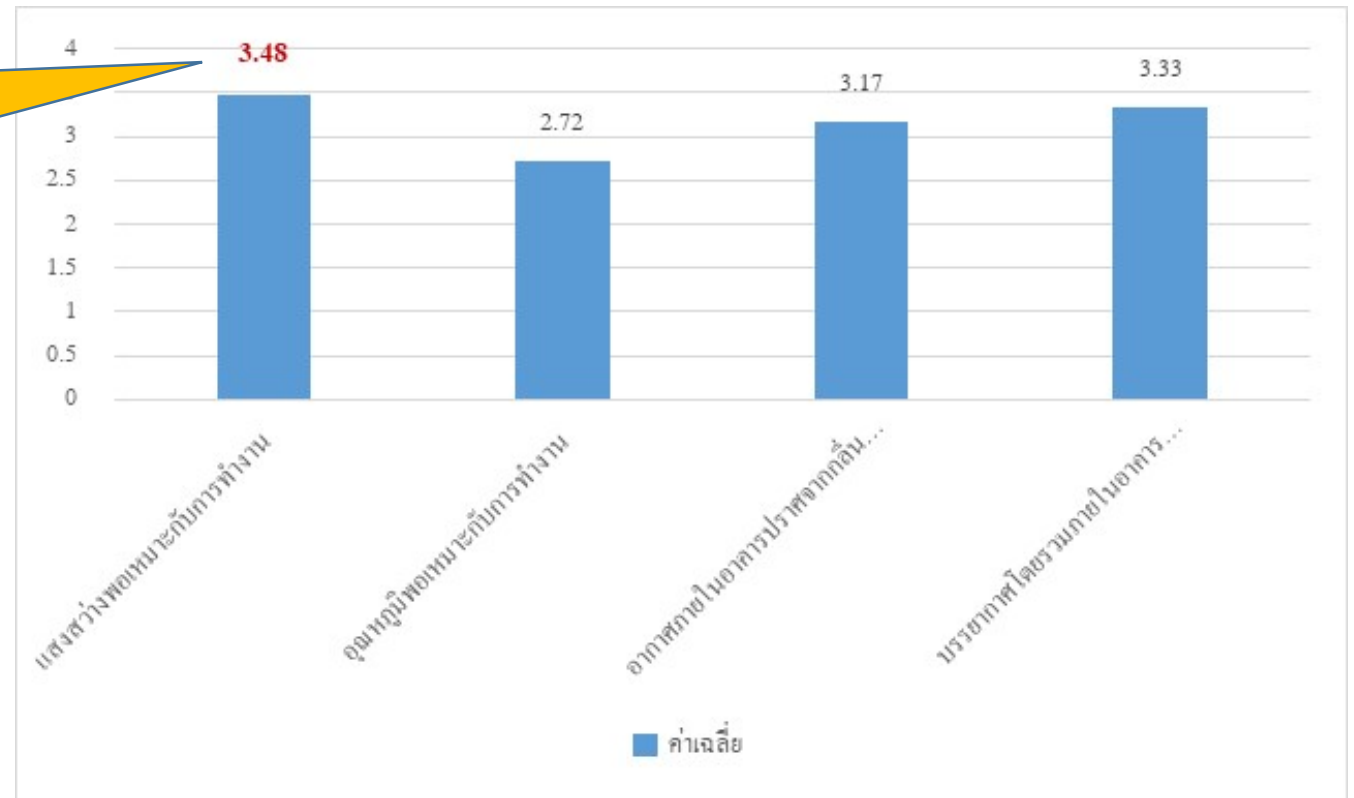
กราฟแสดงผลความคิดเห็นของผู้รับบริการ
ด้านความปลอดภัย



ผลการดำเนินงาน : แบบสำรวจความคิดเห็น

กราฟแสดงผลความคิดเห็นของผู้รับบริการ
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เห็นด้วย
แสงสว่าง
พอเหมาะกับการ
ทำงาน



ผลการดำเนินงาน : แบบสำรวจความคิดเห็น

**ดีขึ้น
แล้ว**

รับรู้และสัมผัสได้จากสิ่งที่ใกล้ตัว
ใช้ประจำและเห็นได้ชัด

เช่น

ลิฟต์โดยสาร

ป้ายบอกทางหนีไฟ

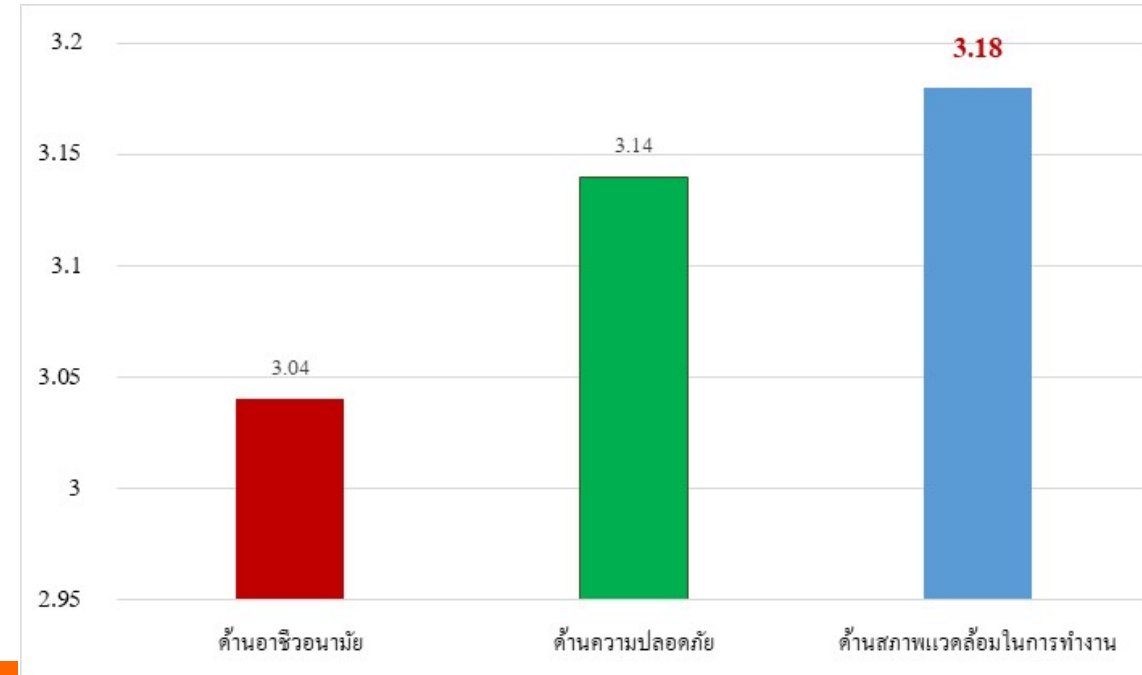
แสงสว่างที่พอเหมาะ และสภาพ
บรรยากาศโดยรวมที่เหมาะสม

ส่งเสริม

การบาดเจ็บเล็กน้อย

การมีภาวะของโรคที่เกิดจากการทำงาน
ซึ่งทำให้พิจารณาได้ว่าระยะต่อไป

กราฟแสดงผลความคิดเห็นของผู้รับบริการ
จำแนกรายด้าน



คณะกรรมการอาชีวอนามัย

สำนักงานวิทยทรัพยากร (หอสมุดกลาง)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



Health & Safety CULib

สรุปผลการดำเนินงาน

ทิศทาง

พื้นที่

นวัตกรรม

ความรู้
ใหม่

เรียนรู้
ตลอดชีวิต

Learning
Sharing
Working
Co- Working

ใช้เวลาทั้งวัน



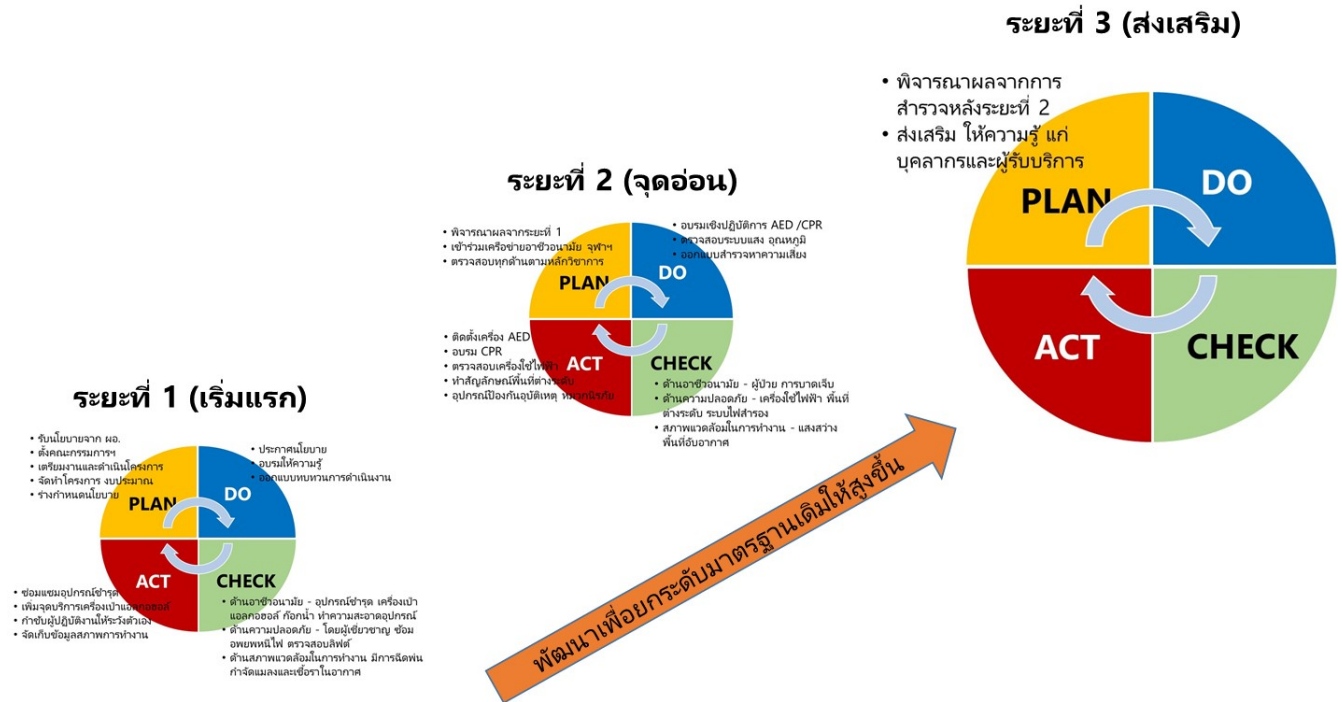
Health & Safety CULib



สรุปผลการดำเนินงาน: ด้านกระบวนการทำงาน

หลัก PDCA

- ทำให้การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- มีเป้าหมาย
- เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- เมื่อครบตามวงจร จะมีแรงส่ง ต่อ ยอดขั้นตอนการพัฒนาและ ปรับปรุงได้เป็นระยะ ๆ
- สามารถวางแผนกำหนดทิศทางใน ปีต่อ ๆ ไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น



ผลที่ได้จากการดำเนินงานและการนำไปใช้ประโยชน์

 การดำเนินงานและบริการที่ทั้งบุคลากรและ
ผู้รับบริการพึงได้รับเกินความหวัง อันสะท้อนถึง
คุณภาพบริการที่แท้จริง

 สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยทั้งต่อตนเอง
และทรัพย์สินแก่บุคลากรและผู้รับบริการ

 ทำให้ได้มีการตรวจสอบและทบทวนความเสี่ยงต่อ
อันตรายภายในอาคาร

 อาคารมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมส่งเสริมสุขภาวะใน
การทำงาน

 ผู้รับบริการและบุคลากรสามารถดำเนิน
กิจกรรมได้อย่างมีอาชีวอนามัยที่เหมาะสม
ได้รับความปลอดภัย ภายใต้บรรยากาศที่
เอื้ออำนวย ต่อการทำงานได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ



สำนักงานวิทยทรัพยากร
OFFICE OF ACADEMIC RESOURCES

Welcome to
Office of Academic Resources
Chulalongkorn University